

Van: Bondsbestuur SBN
Aan: Leden SBN
Datum: 9 oktober 2026
Betreft: Beantwoording ingezonden vragen op ALV-stukken; Buitengewone ALV 16 oktober

Vraag

De Bondsraad wordt de algemene vergadering van de SBN. Welke concrete mogelijkheden houdt een individueel SBN-lid over om, buiten de verkiezingen om, rechtstreeks invloed uit te oefenen op de besluitvorming?

Reactie Bondsbestuur:

Met het nieuwe model verandert de wijze waarop de formele besluitvorming plaatsvindt. De individuele leden nemen niet langer rechtstreeks deel aan de besluitvorming in een algemene vergadering, maar kiezen de leden van de Bondsraad die deze rol namens hen vervullen.

Dat betekent echter niet dat de betrokkenheid van individuele leden beperkt blijft tot het eens in de zoveel jaar uitbrengen van een stem. Het nieuwe model voorziet nadrukkelijk in verschillende manieren om leden structureel bij de beleidscyclus te betrekken. Leden kunnen onder meer deelnemen aan ledenpanels, hun signalen en ideeën inbrengen via consultatiemomenten en regio-overleggen en rechtstreeks contact onderhouden met Bondsraadsleden. De Bondsraad heeft bovendien expliciet de taak om contact met de achterban te onderhouden en signalen, kansen en zorgen uit het veld in te brengen.

Het ledenpanel is daarbij een nieuw, laagdrempelig instrument om leden structureel te raadplegen. De uitkomsten daarvan worden meegenomen in de beleidsontwikkeling.

Het verschil met de huidige situatie is dus vooral dat individuele leden niet meer zelf over afzonderlijke voorstellen stemmen, maar via een gekozen vertegenwoordiging invloed uitoefenen op de koers en besluitvorming van de SBN.

Vraag:

Welke concrete bevoegdheden heeft de Bondsraad wanneer deze van mening is dat het bestuur een andere koers vaart dan de Bondsraad wenselijk acht? Kan de Bondsraad het bestuur daadwerkelijk bijsturen of is zijn rol hoofdzakelijk goedkeurend en controlerend?

Reactie Bondsbestuur:

De Bondsraad heeft in het voorgestelde model nadrukkelijk meer dan een adviserende of uitsluitend controlerende rol. De Bondsraad is de algemene ledenvergadering van de SBN en in het functieprofiel wordt de Bondsraad aangeduid als het hoogste besluitvormende orgaan.

De rolverdeling is wel bewust zo ingericht dat de Bondsraad op hoofdlijnen stuurt en controleert en

niet op de stoel van het Bondsbestuur of de directeur gaat zitten. Het Bondsbestuur is verantwoordelijk voor het bepalen en bewaken van de strategische koers en beleidsprioriteiten. De Bondsraad heeft vervolgens belangrijke formele instrumenten om die koers te legitimeren en het bestuur daarop aan te spreken. Zo keurt de Bondsraad het Visiestuk, het jaarplan en de begroting goed, bespreekt hij het jaarverslag, keurt hij de jaarrekening goed en verleent hij decharge aan het bestuur.

Wanneer de Bondsraad van mening is dat het Bondsbestuur een ongewenste koers vaart, kan hij die koers dus niet zelf als uitvoerend orgaan gaan bepalen, maar kan hij het bestuur wel degelijk formeel bijsturen via de goedkeuring van de strategische kaders en plannen en via zijn controlerende rol. Samengenomen denkt de Bondsraad mee in het voortraject en besluit of het te voeren wordt goedgekeurd en controleert dit ook achteraf.

Dat onderscheid is bewust: het Bondsbestuur bestuurt, de Bondsraad bepaalt op hoofdlijnen de kaders en controleert of het Bondsbestuur daarbinnen handelt.

Tot slot benoemt de Bondsraad de Bondsbestuursleden.

Vraag:

Wat gebeurt er wanneer de Bondsraad het door het bestuur voorgestelde jaarplan of de begroting niet goedkeurt? Kan de Bondsraad wijzigingen afdwingen of is het feitelijk alleen mogelijk om het voorstel goed of af te keuren?

Reactie Bondsbestuur:

Goedkeuring door de Bondsraad is geen formaliteit. In het besturingsmodel is expliciet opgenomen dat het Bondsbestuur het jaarplan vaststelt en dat het plan daarna ter goedkeuring aan de Bondsraad wordt voorgelegd. Door goedkeuring van het jaarplan geeft de Bondsraad het Bondsbestuur het mandaat om uitvoering te geven aan het vastgestelde beleid.

Wanneer de Bondsraad niet instemt, ontbreekt dat mandaat. Het Bondsbestuur zal dan met de Bondsraad in gesprek moeten over de redenen van de afwijzing en het plan opnieuw moeten beoordelen en waar nodig aanpassen.

De Bondsraad is daarbij niet ingericht als uitvoerend beleidsorgaan dat zelf een alternatief jaarplan opstelt. De formele bevoegdheid is goedkeuring of geen goedkeuring. De mogelijkheid om een voorstel niet goed te keuren is echter juist een belangrijk sturingsinstrument: het Bondsbestuur kan het voorgestelde beleid niet zonder instemming van de Bondsraad als vastgesteld bondsbeleid uitvoeren.

Ook hierbij is het goed om te vermelden dat de Bondsraad ook in het voortraject actief wordt geconsulteerd, dus nog voordat het beleid wordt vastgesteld en ter beoordeling naar de Bondsraad gaat. Dit om ervoor te zorgen dat scenario's van afkeur worden voorkomen.

Vraag:

De directeur krijgt een centrale rol bij het verzamelen van ledeninput, het ontwikkelen van beleidsvoorstellen, het opstellen van een jaarplan en begroting en de uitvoering daarvan. Wie controleert de directeur en welke mogelijkheden heeft de Bondsraad wanneer de uitvoering volgens de Bondsraad onvoldoende aansluit bij de vastgestelde koers?

Reactie Bondsbestuur:

De directeur is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van het bondsbureau en voor de vertaling van de strategische koers naar uitvoerbaar beleid. De directeur wordt daarbij aangestuurd door het Bondsbestuur. Het Bondsbestuur houdt toezicht op de uitvoering en wordt periodiek door de directeur over de voortgang geïnformeerd.

De directe verantwoordingslijn is daarmee:

Bondsraad → Bondsbestuur → directeur → bondsbureau

De Bondsraad stuurt de directeur dus niet rechtstreeks aan. Dat is een bewuste keuze om een heldere scheiding tussen toezicht, bestuur en uitvoering te behouden.

Wanneer de uitvoering volgens de Bondsraad onvoldoende aansluit bij de vastgestelde koers, spreekt de Bondsraad daar in eerste instantie het Bondsbestuur op aan. Het Bondsbestuur is immers verantwoordelijk voor het toezicht op de uitvoering. Daarnaast kan de Bondsraad de uitvoering beoordelen via de jaarrapportage, het jaarverslag en de verantwoording over de resultaten. Uiteindelijk is het Bondsbestuur tegenover de Bondsraad verantwoordelijk voor het gevoerde beleid.

Dit voorkomt dat verschillende organen rechtstreeks opdrachten aan de directeur gaan geven en daarmee de bestuurlijke verantwoordelijkheden door elkaar gaan lopen.

Vraag:

De Bondsraad vergadert volgens het functieprofiel ongeveer twee keer formeel per seizoen. Welke waarborgen zijn er dat de Bondsraad tussentijds voldoende informatie krijgt en zelfstandig aanvullende informatie kan opvragen bij bestuur en bondsbureau?

Reactie Bondsbestuur:

Het functieprofiel voorziet inderdaad in twee formele en één informele bijeenkomst per seizoen. Dat betekent echter niet dat de betrokkenheid van de Bondsraad zich beperkt tot deze bijeenkomsten. Het besturingsmodel voorziet onder meer in een strategisch beraad waarin met de Bondsraad over relevante ontwikkelingen en beleidsvraagstukken wordt gesproken. De Bondsraad levert daarmee ook input voor de ontwikkeling van het jaarplan.

Daarnaast is de Bondsraad onderdeel van een jaarlijkse beleidscyclus waarin het jaarplan, de begroting, de voortgang, het jaarverslag en de jaarrekening belangrijke informatie- en

sturingsmomenten vormen.

Het is juist dat het functieprofiel geen uitgewerkt informatieprotocol bevat waarin bijvoorbeeld een vaste maandelijkse rapportage of een specifieke termijn voor informatieverzoeken is vastgelegd. Het Bondsbestuur ziet dat ook niet als wenselijk: de informatievoorziening moet aansluiten bij de onderwerpen en behoeften van de Bondsraad. Daarnaast hebben Bondsraadsleden ook een eigen verantwoordelijkheid om de benodigde input te verzamelen.

Uitgangspunt is dat de Bondsraad voor een goede uitoefening van zijn taak tijdig over de noodzakelijke informatie beschikt en dat het Bondsbestuur bereid is aanvullende informatie te verstrekken wanneer die redelijkerwijs nodig is (of wordt opgevraagd) om de toezichthoudende en besluitvormende rol van de Bondsraad goed te kunnen vervullen.

Vraag:

De selectiecommissie bepaalt welke kandidaten uiteindelijk op de verkiezingslijst komen. Welke inhoudelijke criteria mag de selectiecommissie hierbij hanteren en waarom wordt een bezwaar tegen het niet toelaten van een kandidaat door dezelfde selectiecommissie behandeld, zonder onafhankelijke beroepsmogelijkheid?

Reactie Bondsbestuur:

De selectiecommissie heeft volgens het verkiezingsreglement een duidelijk afgebakende taak. Zij toetst kandidaten aan objectieve voorwaarden: lidmaatschap van de SBN, meerderjarigheid, eventuele functie-onverenigbaarheid en de juiste categorie-indeling.

De selectiecommissie heeft daarmee niet de bedoeling om op basis van persoonlijke voorkeur te bepalen welke kandidaat inhoudelijk 'goed genoeg' is om Bondsraadslid te worden. De verkiezing zelf bepaalt uiteindelijk welke kandidaten worden gekozen. Het functieprofiel beschrijft wel de gewenste eigenschappen van een Bondsraadslid, maar de selectiecommissie heeft volgens het verkiezingsreglement geen algemene bevoegdheid om kandidaten op basis van een subjectieve kwaliteitsbeoordeling van de verkiezing uit te sluiten.

Wanneer een kandidaat niet op de voorlopige verkiezingslijst wordt geplaatst, kan deze binnen 14 dagen bezwaar maken. Daarbij is steun van ten minste 50 leden vereist. De selectiecommissie behandelt het bezwaar en stelt daarna de definitieve verkiezingslijst vast.

Er is inderdaad niet gekozen voor een afzonderlijke externe beroepscommissie. De gedachte daarachter is dat de selectiecommissie een onafhankelijke en zorgvuldig opererende commissie is, die voorafgaand aan iedere verkiezing opnieuw door de Bondsraad wordt benoemd. Bovendien is een bezwaarprocedure ingebouwd waarbij 50 leden het bezwaar moeten ondersteunen.

Het Bondsbestuur erkent daarbij dat het vanuit het oogpunt van rechtsbescherming denkbaar zou zijn om een onafhankelijke beroepsmogelijkheid toe te voegen. De huidige regeling kiest echter bewust voor een relatief eenvoudige en uitvoerbare procedure, waarbij de selectiecommissie

verantwoordelijk is voor zowel de eerste beoordeling als de behandeling van bezwaren.

Vraag:

Waarom is gekozen voor een vaste verdeling van zes zetels per categorie, ongeacht de omvang van de betreffende groep? En wat gebeurt er wanneer binnen één categorie onvoldoende kandidaten beschikbaar zijn?

Reactie Bondsbestuur:

De keuze voor vier categorieën met ieder maximaal zes zetels is gebaseerd op het uitgangspunt dat de Bondsraad de breedte van de SBN moet vertegenwoordigen. Het gaat daarbij om vier verschillende perspectieven: recreatieve lopers, wedstrijdlopers, trainingsgroepen en wedstrijdorganisaties.

Er is dus bewust niet gekozen voor een systeem waarin de grootste ledengroep automatisch het grootste deel van de Bondsraad bepaalt. Een dergelijk model zou ertoe kunnen leiden dat de perspectieven van bijvoorbeeld trainingsgroepen of wedstrijdorganisaties structureel ondervertegenwoordigd raken.

Het aantal van zes per categorie is bovendien een maximum. De verkiezingsprocedure vindt altijd plaats, ook wanneer er minder kandidaten zijn dan beschikbare zetels. Kandidaten worden per categorie op basis van het aantal stemmen benoemd.

De stukken voorzien niet in een automatische herverdeling van niet ingevulde zetels naar andere categorieën. Een categorie kan daardoor tijdelijk minder dan zes vertegenwoordigers hebben. Dat past bij het uitgangspunt dat iedere kandidaat vanuit zijn of haar eigen categorie wordt gekozen en dat categorieën niet onderling uitwisselbaar zijn.

Vraag:

Een Bondsraadslid wordt gekozen vanuit een specifieke categorie, maar moet volgens het functieprofiel zonder last of ruggespraak handelen en het algemeen belang van SBN vooropstellen. Hoe wordt in de praktijk gewaarborgd dat de achterban toch invloed kan blijven uitoefenen op zijn of haar vertegenwoordigers?

Reactie Bondsbestuur:

Het uitgangspunt van handelen zonder last of ruggespraak betekent niet dat een Bondsraadslid geen contact met de achterban zou moeten onderhouden. Integendeel: het functieprofiel noemt het onderhouden van contact met de achterban en het inbrengen van signalen, kansen en zorgen uit het veld expliciet als taken van ieder Bondsraadslid.

Het betekent wel dat een Bondsraadslid uiteindelijk zelfstandig moet kunnen oordelen en stemmen. Een gekozen vertegenwoordiger krijgt dus niet de opdracht om bij iedere stemming simpelweg de mening van een bepaalde groep te volgen.

De invloed van de achterban wordt daarmee op twee manieren georganiseerd:

- 1. via de verkiezing, waarbij leden bepalen wie hen vertegenwoordigt; en*
- 2. gedurende de zittingsperiode via contact tussen Bondsraadsleden en hun achterban, ledenpanels, regio-overleggen en andere vormen van ledenparticipatie.*

Het Bondsraadslid heeft dus een representatieve én onafhankelijke rol: luisteren naar de achterban, signalen meenemen in de eigen afweging en uiteindelijk stemmen vanuit het algemeen belang van de SBN. Dat is ook expliciet onderdeel van het functieprofiel.

Vraag:

De ledenpanels hebben geen formele besluitvormende bevoegdheid. Hoe wordt de representativiteit van deze panels vastgesteld en wat gebeurt er wanneer het bestuur wezenlijk afwijkt van een breed gedragen uitkomst van een ledenpanel?

Reactie Bondsbestuur:

De ledenpanels zijn bedoeld als een structureel instrument om ledeninput op te halen. Voor het algemeen ledenpanel is bijvoorbeeld bepaald dat wordt gestreefd naar een representatieve afspiegeling naar onder meer type deelnemer, leeftijd, regio, trainingsgroep en ervaringsniveau. Voor het jeugdpanel en studentenpanel zijn eveneens uitgangspunten voor een brede samenstelling opgenomen.

Representativiteit betekent hierbij niet dat ieder panel een statistisch perfecte afspiegeling van alle SBN-leden moet zijn. De panels zijn bedoeld als gestructureerde en laagdrempelige bron van ledeninput, naast andere bronnen zoals regio-overleggen, commissies, Bondsraadsleden en directe signalen uit de sport.

Een belangrijk uitgangspunt is dat een ledenpanel geen besluitvormende bevoegdheid heeft. De uitkomst van een panel is dus niet automatisch een opdracht aan het Bondsbestuur. Het Bondsbestuur moet verschillende belangen, beschikbare middelen, uitvoerbaarheid en de strategische koers meewegen.

Wanneer het Bondsbestuur wezenlijk afwijkt van een breed gedragen uitkomst van een ledenpanel, betekent dit daarom niet dat het besluit daarmee ongeldig is. Wel mag van het Bondsbestuur worden verwacht dat het kan uitleggen waarom van de uitkomst wordt afgeweken en hoe de opgehaalde ledeninput in de uiteindelijke afweging is meegenomen.

De ledenpanels zijn daarmee nadrukkelijk bedoeld om de kwaliteit en legitimiteit van beleidskeuzes te vergroten, niet om een parallel besluitvormend orgaan naast de Bondsraad te creëren. De formele besluitvorming blijft bij de daarvoor aangewezen organen.

